

1. Avodah Zarah

The nations still refuse to capitulate:

– רְבָנוֹ שֶׁל עַולם – אָמַרְיוּ לִפְנֵי – [The nations] will then say: – תָּנָה לְנוּ מֶרְאֵשׁ גָּמָעָשָׂה – Give [the Master of the Universe!] to us anew and we will observe [its precepts].

Heaven responds:

– אָמַר לְהַן הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא – The Holy One, Blessed is He, says to them: – שָׁפָרָח בָּעֲרָב – Fools of the world! – שְׁטוּם שְׁבָעוֹלָם – Whoever toiled on the eve of the Sabbath (i.e. Friday) will eat on the Sabbath itself, שְׁבָת – שְׁבָת יַאֲכֵל בָּשָׁבָת – but whoever did not toil on the eve of the Sabbath, שְׁבָת – שְׁבָת – from where will he eat on the Sabbath?!^[28] – פָּטִיכִין יַאֲכֵל בָּשָׁבָת – All the same, I will accede to your request and test whether you really would have observed the Torah. – וְשָׁבָת קָדְחָה יִשְׁלַׁחַ – I have an easy mitzvah – and its name is succah.^[29] – לְכוּ וְעַשׂו אֶת־זֶה – Go and perform [this mitzvah].

The Gemara interrupts this teaching to ask:

– וְיִצְחָקִית אָמְרָתְךָ – But how can you say this, that God gives the nations one more chance? – וְהִיא אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֹוי – Why, R' Yehoshua ben Levi said: – מַאי דְּקַתְּבָ – What is the meaning of that which is written:^[30] „אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצֻור כָּיוֹם [לְעַשְׁוֹתָם]^[31] – You shall keep the commandments . . . which I command you today to do them? „, „הַיּוֹם לְעַשְׁוֹתָם“ – Today, i.e. this world, was made to do them [the commandments] – וְלֹא – and not tomorrow, in the World to Come.^[31] – לְמַחר לְעַשְׁוֹתָם – Today was made to do them; „הַיּוֹם לְעַשְׁוֹתָם“ – and today was not made for receiving their reward.^[32] Why, then, does God give the nations a second chance in the World to Come?^[33]

The Gemara answers:

– אֲלֹא שָׁאוֹן הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בָּא בְּטוּנוֹנָא עַם בָּרוּתָיו – Rather, God gives them this chance because the Holy One, Blessed is He, does not seek excuses to deal harshly with his creations. On the contrary, He seeks to provide them with ways to be successful.^[34]

The Gemara asks:

– וְאַקְאֵי גָּרִילְיהָ מְצֻנָּה קָלָה – But why does God refer to [succah] as an easy mitzvah?

The Gemara answers:

– מְשׁוּם דְּלִית בֵּיהֶ קָסְרוֹן כִּי – It is referred to as such because [its performance] does not involve a significant monetary cost.^[35]

Returning to the teaching:

– מִיד קָל אַחֲרֵי [זָהָר] נוֹטֵל וּוֹלֵךְ וּוֹשֵׁחַ סֻכָּה בָּרָא שׁ גַּנוֹ – Immediately, each citizen of the nations takes the opportunity and goes to construct a succah on the roof of his house.^[36] – הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא – The Holy One, Blessed is He, then pierces them^[37] with the heat of the blazing sun in the Tammuz (summer) season,^[38] – וְלֹא אַחֲרֵי וְאַחֲרֵי מִבְּעֵט בְּסִיקָּתוֹ וּוֹצֵא – whereupon each and every one of the nations kicks his succah and leaves it, – שָׁגָגָמֶר,, נְנַתְּקָה אֶת־מוֹסְרֹתָיו וּנְשַׁלְּקָה – as it is stated: *Let us cut their cords and cast off their ropes.*^[39]

The Gemara asks:

– וְהִיא – Does God really pierce them with the sun's heat?! – אָמְרָת אַנְךְ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בָּא בְּטוּנוֹנָא עַם בָּרוּתָיו – But you have just said that the Holy One, Blessed is He, does not seek excuses to deal harshly with his creations!^[40]

The Gemara answers:

– מְשׁוּם דִּישְׁרָאֵל נְמַי זִמְנִי – Making the blazing sun beat down upon the nations was a fair trial of the nations' dedication, for the Jews also must face this trial in some years, as at times

– דְּמִשְׁבָּא לְהַזְּקָפָת תָּמוֹן עַד חָגָא – it happens that the Tammuz season extends until the Festival (i.e. Succos),^[1] – וְלֹא לְהַזְּעָרָא – and [the Jews] too experience discomfort when performing the mitzvah of succah due to the heat of the sun – yet they do not act as the nations did.

The Gemara asks:

– וְהַא מְצֻטָּר פְּטוּר מִן הַסֻּכָּה – But Rava said: – One who experiences distress is exempt from the mitzvah of succah.^[2] Certainly, then, the Jews would also vacate the succah should it become uncomfortably hot. Why, then, are the nations faulted for leaving the succah under such conditions?

The Gemara answers:

– נְהִי דְּפָטוּר – Granted that one is exempt from remaining in the succah in such circumstances, – בְּעִטְשִׁי מִן מְכַטִּישִׁי – but does one kick it as he exits?! Certainly not!^[3] Thus, the nations are faulted not for their leaving the succah, but for their attitude toward being exempted from the mitzvah.

The Gemara continues the narrative:

– מִיד הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יוֹשֵׁב וּמְשַׁחַק עַלְלָה – Immediately, upon seeing their actions, the Holy One, Blessed is He, sits and laughs about them – as it is stated:^[4] *He Who sits in the Heavens will laugh* etc. – שָׁגָגָמֶר,, יוֹשֵׁב בְּשָׁמִים יִשְׁחַק וּנוּ – And regarding this verse^[5] R' Yitzchak said: – אֵין שָׁחָק – There is never laughter in the presence of the Holy One, Blessed is He, except for that one day alone.^[6]

2. Sukkah 26

The Gemara cites an explanatory Baraisa:
— חֹלֶה שָׁאַמְרוּ — THE RABBIS TAUGHT IN A BARAISA:
— קָנֵן רְבָּנוֹ — SICK PERSON THAT THEY REFERRED TO IN THE MISHNAH
— לֹא חֹלֶה שִׁשְׁתַּבְּרָה — IS NOT NECESSARILY A SICK PERSON WHOSE LIFE
IS IN DANGER,^[23] — אֲלֹא אֲפִילוֹ חֹלֶה שָׁאַן וּסְבָּהָה — BUT EVEN A
SICK PERSON WHOSE LIFE IS NOT IN DANGER,^[24] — אֲפִילוֹ חֹשֶׁבֶן
AND EVEN IF HE MERELY HAS AN EYE-ACHE,^[25] — וְאֲפִילוֹ חֹשֶׁבֶן בְּרָאשׁוֹ
EVEN IF HE MERELY HAS A HEADACHE.^[26]
— אַבְּנָרְבָּן שְׁקָמָנָה בְּגַמְלִיאֵל — RABBAN SHIMON BEN GAMLIEL SAID:
— בְּעַמְּסָם אַחֲתָה חֹשֶׁתְּיַעֲשֵׂי — ONE TIME, I HAD AN EYE-ACHE IN CAESERIA,
— וְהַדְּבָרִירְךָ בְּבַיִ — AND R' YOSE THE MOST
— בְּקָרְבָּרִירָה — BRILLIANT OF HIS GENERATION^[25] ALLOWED ME AND MY ATTEN-
DANTS TO SLEEP OUTSIDE THE SUCCAH.^[26]

A related incident concerning Amoraim: – רַב שְׁרָא לֹבֶךְ אֶחָד בָּרְדֵלָא – Rav allowed Rav Acha Bardela to sleep under a canopy that was erected inside the succah, – מִשְׂמָשָׂמָךְ – on account of the mosquitoes^[27] that were bothering him in the succah.^[28]

Another such incident: — ר' בא שרע לילא לרבי אחא בר אדרא — to sleep outside the succah^[29] because of the foul odor of the white sand which was spread over the succah floor.^[30]

The Gemara explains Rava's rationale: ר' בא לטעמיה – This ruling of Rava is in accordance with his reasoning stated elsewhere. דאמר ר' בא – For Rava says

4. Yerei' im - R' Elazar mi

Motz d 1175

ספר עמד ז איטרים שאינם נעשים רע לבריות כי אם לשם יראים

רינויות לחיות בכities דירה אלא בית להם לבדם. ואמר רכא [ב"ה] מצער פטור מן הסוכה פי' שיש צער בסוכה ובצאתו ניגל וטמא (לה) דבען דירה בעין ואין דרך אדם לעמוד בדרכו בעניר ושיעור הלצער כדרתנן [ג"ב]. ירדנו נשים מאממי מותר לפנות משטחיה המקפה ומישאנו באין כוח השיעור יתן לבכו ואם (לו) מוצער באותו עניין שכצער היהו יוציא מביתו רשאי לאזאת טסותו וודקא שעשה סוכתו מתחילה במקום שרואו לאכול ולשחות ולישן בה ונולד לו צער אחר כן אבל עשה מתחילה במקומות הרואו להצער באכילה או בשתייה או בשינה כגון שירא בה מנכים לא מיבעיא דלא מופטר בהכי אלא אפילו יש סכנה וצער בשינה. ובאכילה אין צער וסכנה לא יצא ידי הובתו דהא בעין תdrovo בעין והאי לא הווי כען תdrovo בזון שאינו יכול לעשותה בה כל צרכי אכילה ושתייה ושינה בלבד צער ומתחילה לא חוי סוכה בין לדצערא קימי (לה). תנן [ב"ה] אוכלים ושותים עראי חוץ לסוכה וכמה הוא עראי מסיקacci

5. Rashi 1040-

1105

רכ' על לדל מל' חי'ג כל המתו: צברא דבטילא. סדרוכה מונעמו
בכון חמה לו גיסס לו טרומת מדגרס אקיקן נון: מיטש' זיה
לזחובי דנימה. מוגה שעט' פלאז' גנטו לוניאן: קומתון ערמות

6. Mordechai

1250-1298

elsewhere: מינצער פטור מן הסוכה – One who experiences distress^[31] is exempt from the mitzvah of succah.^[32]

The Gemara challenges Rava:

חולין – But we have learned in the Mishnah: וְהָא אַנְתָּן – THE SICK AND THEIR ATTENDANTS ARE EXEMPT FROM THE SUCCAH. This implies that – חוליה אין – a sick person – yes, he is exempt from the succah; – מטביעה לא – but one who merely experiences some distress – no, he is not exempt. How, then, can Rava assert that mere distress is also sufficient to exempt a person from the succah?

Rava's ruling is defended:

זהלו והוא ומשלוחיו פטורים – They say in response as follows: **זהלו והוא ומשלוחיו פטורים**
– In the case of a sick person, both he *and his attendants* are exempt from the succah; **מצטער** – whereas in the case of a person in distress, **זהו פטור משלוחיו לא** – only he is exempt from the succah, but *his attendants are not exempt*.^[33] The Mishnah, therefore, did not mention the exemption for a person in distress, since it wished to mention the exemption of the attendants as well. And the attendants are indeed exempt only in the case of sick person and not in the case of a person in distress.

3. Tosafos

הוֹלְבִי רוביים בז'ז. כל א' נפקול ממתכת כגון תדווים
אקסס טלאס נציגו לי' נמנע
מלוחת לדרין יין מונטער דפערו
עליל מן הקומס שיטן מהנטען בען
טהרוון זאנון קאלס ור' נזקוקס דמלונטן:

ענברא ויהי קולך מון נוככה: משובב
בקב. לילג'ק: סרחא דג'ישט. נמי טחן נא קלוקעים:
מצער. קאוקסם מלהרמו:
סְרִירָא אַל חַלֵּם. עַמְּסִים נֶה בְּנָדָךְ

השין [**בג**] חישלט נא כי קיימן מילולמים כהן מלמלה ר' וככיו גם פרטו מ-
ספירטו להן נספר והם מושג מוגדר כדמות פקח ומיון בין צוותים פיקח גוף ודישון :
[בג] ט] היעם ותונע מזון מעוין בין צוותים כין צללה כליה לר' הילר' ר' מאס וככמוהו
ויבוטס בלבנה לאכלה טעון למאז טרי וכו' הכל בכלן שוק גזזה : [בג] דקי
מנגד בירון דפייר ולכטת קלטה ולחס י' צירום ספליים נתקן י' גזם כתה טהורים בס-
דיהם נכרים דפייר וחירין בטוטה ר' קניינער : [בג] ז' מהר רצם מונע פטור מן נפקה
כתוב ר' הלוער ממן נס' פ' שיטנו נר מן הטוכה ובו גנטיל יילך ונצון דילך
צטיכון ולוון דרכן נס' ר' גאנזע פ' סטן ומוח כהן גאנזע דרכן
ונר גאנזע ר' חילו חילו חילו דרכן זטטיך זטטיך זטטיך זטטיך זטטיך זטטיך זטטיך
כגנום ווישטול ניגע דהנקן יידו נטמעס
מלהמיין ט לא לפטוק כי' ומוי דליתן בקן

ונראה דמחולקת זו תלואה بما דיש לחזור בגדר דין זה שמקורו מדין "תשבו כען תזרורו" (כמפורט בספר יראים לרבי אליעזר ממיין סי' תכא) האם בזה שאין הסוכה עשויה כדרך דירה, חל הפסול על הסוכה עצמה, או שאין הסוכה פסולה, אלא האדם הדר בה אינו מקיים מצות סוכה. בלאו, האם הפסול הוא על החפזא של הסוכה או על הגברא היושב בה שלא יצא בה ידי חובתו.

7. Shoalin
V'Dorshin

R' Eliyahu
Schlesinger
Rav of Gilo

כמה נפק"מ יהיה החוקה זו: א) שם נאמר שהפסול הוא על החפזא של הסוכה ולא על הגברא, א"כ גם כשיעשה האדם שתי סוכות לעצמו, אחת לשינה ואחת לאכילה, שמעוד האדם אין חסרון בדירותו, שהרי מקיים המצווה שפיר גם באכילה וגם בשינה, אבל החסרון הוא מעוד הסוכה, שהרי בסוכה זו אי אפשר לקיים דרך דירה באכילה ובשינה, וא"כ הסוכה פסולה. משא"כ אם החסרון הוא מעוד הגברא שפיר מתקיים בו דין תשבו כען תזרורו בשתי הסוכות ביחד. ב) כאשר הסוכה ראוייה לאיש אחד שאינו מצעיר בישיבתה יוכל גם לישון בה, אלא שאיןיה ראוייה לבעל הסוכה לפיו שהוא מצעיר בה ואין לו סוכה אחרת. שאם החסרון הוא מעוד הגברא, יתכן שאיןיו מקיים המצווה גם באכילה. אבל אם החסרון הוא מעוד החפזא, א"כ שפיר ראוייה הסוכה לכל חפזי הדירה היו גם לאכילה וגם לשינה, שהרי יש אפשרות לשינה לאדם.

והנה הנר"א בביבאו מביא מקור לדין זה משיעורי הסוכה ברוחב ובגובה וכן מחוק הריצפה, ולמה שייערו חכמים שעריך שתהא הסוכה מחוקת לראשו ורובה ושולחנו, שהיה סגי בראשו ורובה ותאה ראוייה לשינה ולא לאכילה. וכן, למה ציריך שישנה גובהה עשרה טפחים, גם בנומאה מזה תהא כשרה, לפי שרואיה לשינה, גם בשאיינה ראוייה לאכילה. וכן, למה ציריך שתהא הריצפה חזקה בכדי לקבל כרים וכסתות, הרי גם בשאיינה מחוקת אלא כבוד האדם בלבד בלי כרים וכסתות היא ראוייה לאכילה ע"פ שאיןיה ראוייה לשינה – אלו תוכן דברי הנר"א. ומובואר מדבריו הפסול הוא בחפזא של הסוכה ולא שאין הגברא יוצא ידי חובה.

וכבר העירו האחוריים מרבני הרמב"ן במלחמות ריש סוכה בביבאו שיטת הר"ף בסוכה קטנה שעריך שתהא מחוקת לראשו ורובה ושולחנו, ולמה ציריך גם שולחנו, משום שהוא ימשך אחר שולחנו. וביאר הרמב"ן העם משומ שאמ איןיה ראוייה לאכילה בשולחנו, גם אינו יוצא בה לשינה וכל מילוי הסוכה עי"ש. ומה הוכיחו בשורת בית הלוי (ח"ג ג,ג) ש"ת אבני נור (אורח סי' תפ) והחzon איש (או"ח, קג,) דהרבנן אוזיל בשיטת המרדכי בשם ר"א ממץ הניל, ושם הרי הפסול בחפזא של הסוכה ולא בגברא וכמובואר בש"ט (סוכה ג,א) דסוכה שאינה מחוקת לראשו ורובה ושולחנו אינה סוכה. גם הוכח"ץ שהבאנן לעיל הבין בדעת המרדכי והפסול בחפזא של הסוכה ולא בגברא, לפיכך אף אם יכול לקיים הדירה בשתי סוכות אחת לאכילה ואותה לשינה אינו מועיל. אלא שהחכ"ץ עצמו חילק על דין זה וטובר שדין תשבו כען תזרורו הוא על ישיבת האדם ולא על הסוכה עצמה.

היווצה מן הדברים, אם נאמר דהפסול הוא בחפזא והיינו בסוכה, דסוכה כזו שאינה ראוייה לכל התשימוש שלה אינה סוכה כשרה אשר כפי הנראה זו דעת הרמב"א בשם המרדכי, וזה דעת הג"א כנ"ל, הרי בnidzon דין אין יותר אין בסוכה כזו גם בזמנן שאין עדר או פחר לישב בסוכה. אבל אם נאמר בדעת הפטוקים שאין הפסול בחפזא של הסוכה אלא הוא פסול בגברא שאינו מקיים מצות סוכה שאינו יכול לעשות את כל ת השימוש בסוכה, יתכן ושפיר יצא ידי חובתו בישיבה בסוכה. ובזה גוף נדון כאן להלן.

12. Chut Shani
R. Nissim Karelitz b.
1926

אם צריך להוציא הוצאות כדי שלא

יהודה מצטרב בסוכה
אדם שוכנו נמקום קל לו מס נלוון
שאנו מונען לפטור מן ספקה,
ולין לנויל ממנהו כדי לקיום מון לו
מנור כדי שנל יסס מונען וימתי במלות
סוכה.

ומסתברא לדס טה נמקום סוכה
כמונען טה כל רגמן, אין
טיש סן גילה כל ימות סוכה, הרי אין לו
סוכה, והוא הטן לו מפירות לנוגם נמקום
המלח טלית מונען טה, כי מיאת לנוגם
סוכה גלוון סיכול נקיים נטה מוגם סוכה,
ותיאר לטויין סוגות לה כמו שטולן על
underscoring טה הוא טהר סמלות.

אך אם יכול נקיים מוגם סוכה underscoring זו
צומנויות underscoring גנו נזוט טהן טה נזוט
כל כך וטיעו מונען, לו גילה נמקומו
שממים אלה לוי מונען וכיו"ג, ממייג'ט טה
לו סוכה רק דתינו כל רגמן, וגכס"ג טה
גרין לטויין סוגות כדי לנוגם רמת סוכה
שלו יונען נטה כל מתק הענעם ימיט, דס"ג
סוף יט לו סוכה חלול דית זמיט דסי
מונען.

וחכם הגד ענן דעיקלה של סוכה טה
דרים נערלי ומג קצען, וסוכה underscoring לה
בשתי דלעות וטלמידה הפליגו טפה, שודדי להו
טס הרגשה ציה, וככלתו דפנות נכס מוס
וקול מה טהן ריגל הולדים צביהו, וכמיה
וסקה היה גן יומס מהולך, ובה קני
נדשות קלים כללו, וגבורות דרים נערלי וו
[מקרים] כסותות תחצנו צבעם ימיס היל"כ טה
טה מונען סמו נלה פועל, היל' גן
גנתוינו לנוגות כען דילת קבע טלה יסא לו
טס טהו קר כמו נינו, והי כל מונען
בגמ' טה נקוטן טס ניקם למוק סכית הוה
עלן נון סכונע, ח"כ לה' גן מונען לנוגם
סוכה כמו underscoring עס קירוט עזום ונקן
מעונס כמו צביה, נכללה סוכה טה סוכה
ולג' ציה.

תשובה: והל' סוכה וויאי סוכה ולג' ציה,
סוכה זו פמות נזיט, וט גובל
מה נקלם ניט ומס נקלם סוכה, סוכה לה
גרין ג' דפנות בלומות, ונגג קני טיקיה
כלפס מירובת מטמלה, וכל זה מענש טדר
של סוכה, היל' גן מוקולם סנמפרטו סוכה,
טלי נילן שבקופה נהיה לר' underscoring נטה
מוגם סוכה וטס סוכה נהיה לר' underscoring נטה
בזה מוגם סוכה כל ימי סוכה, טלי טהן לו
סוכה וככלתו גן נטה סוכה, ומונען עליו
לענום סוכה ציקיה לר' underscoring נטה סוגיה,
ולפליו נזקם דפנות עזום וויאי גן.

8. Birkei Yosef (Mesivta)
R. Chaim Dovid Yosef Azulai
(1724-1806)

והוא רבא מצטרב פטור מן הסוכה. בברבי יוסף (לוי סי מלה פק"ד) הביא
কושיות מחר"א יצחקי (סגול) דמי נמי פון מהדים מרים סי ילו', שהקשה
על הרוזה שסבירותי שמצטרב פטור רק בגין השינה אבל באכילה הרא חייב,
א"כ מה הקשו בסוגיינו שאומרו העלים ושאים יצאת מן הסוכה מדין מצטרב,
והלא מאכילה הם אינם פטורין ועל זה הם נתבעים, ואין להרץ שכשאדם
מצטרב מאר או הוא פטור אף מאכילה, כי משמע שיחיה להם חום של תקופת
חומו ואך לישראל יש לפעים חום כהו, ובמצב בו יש ישראל מחייבים באכילה במצב כהו ולא יהיה
על הדעת הנ"ל), וא"כ אף אומה העלים מחייבים באכילה במצב כהו ולא יהיה
להם פטור של מצטרב.

ותירץ הרכבי יוסף שבאמת חום כהו כפי החום שיש לבניים, שהוא חום גדול
מהחום שיש בתקופת חומו, זה הנשב לעזר גודל שנם ישראל פטורין
בו אף מאכילה כמו משנה, ורק כאשר צער גדול כל כך, אלא רק חום של
תקופת חומו, או ישראל מחייבים באכילה ופטורים משינה, ואין כוונה הגمرا
שהחום שיחיה היה שkol בחום של תקופת חומו, אלא כוונה הגمرا

שכמו החום שיחיה לבניים יש גם כן מעין זה האל' ישראל.
עוד תירץ שהגדורה של מצטרב תליה לפיطبع האודם, שיש אודם איסטנסיס
שמצטרב מאר, במא שלשאראן אנשים לא אכפת להם כל כך, ואודם אנשים
באמת יהו מחייבים בדבר זה שאותו אדם מצטרב, והאיסטנסיס שמצטרב יהיה
פטורי, כיון שדרן בניו מאר להצטרב מדבר זה, אלא שלא מפיער להם כל כך
הצעו, ולפי זה יש לשמר, שכן בערך החום יצטרבו הגוים מאר וייהו פטורין
אף מאכילה, אבל ישראל מחייבת האהבה והחיבה למוצה, אודם מרגיזים כל כך
באוטו צער, והם אכן מחייבים באוטו צער כדי כל מצטרב באכילה
ופטור משינה.

11. Halichos Shlomo
R' Shlomo Zalman
Auerbach

וילרב לילן טה דלן שנפטר ומקעה
מננו טגה טעינה טהו לו נדך ממכט טעקי
ליד טהן הסתאיינן¹³². וולדמן נע"י מעין
ילדה טנטומת ניס' לאטס ווילס נונילם הנקוד
(כי' חיל"ז צ"ז) דלן נמי טרילס לאטס לאטט
מלילן צמונילס דלן גוון, וויא נמי
המתקה גולו נונילם טוילס גולו הול, וויא
ף' גולעה גוקנילס דלוקו ווילס' טה מון
טטוטו, ומטע מוש לאטס לאטס דלון גולמורי
סקפיש' מומס מילוקו ווילס' טה מון
לק טוולה לאטט פודז' ען ק' גול' ג' וע' ג'

לן טדין ג' ע' גטה דלן דטרין גס מי
סמאטער מפי הילס גטס' גטס' פירילס סטס'
טוקה גס בשעת רידת גשימים, ומי' פטורי, וחווין שתורתה
הכשרה לאטס בפטולות גוון ויקב, ואין גודר לאטטולות אלון,
הרי בזרות עראי, וא"כ יש לשמר דהוא הדין שיאנו חיב להתקן
חימות השמלו' לירית עראי. שאין הדר לסדר בין לירית
עראי לאטר.

ולפי זה אם גמצא מערצת חשל בפמוך לטלכה, שיוביל
להדרת המהמות נזקל, אזוון שאליט' דידרי' ראה מגנ'יס
כח' ג', שוב אין יסוד לפטור מלילשות בן בטובת, ואך שפטור

מלילס' מערצת חימות השמלית לטוקה לבד ביון שלירית עראי

לא עבד כן, מ"ט במקומות שהסוכה פטור מש לביה, וכיול
לקביעו החימות לטוקה בגעל, מסבורי חיב להתקן טוכחו במ
לשונת, וחימם הסוכה כמו דעדי לירית עראי בה' ג'. דע'ין צ'ב' להעיר לבד באתה.

10. Sefer Ha' Sukkah

חולת — אפללו אין בר סבנה רק שיש לו מחיוש בעינוי או בראשו וכדורה —

וקשה עליו לישב בסוכה.

פטור חולת ומctruber — מדין תשבו כען תודרו, ראין אדם דר במקומות שמצטרב

וחומרה תורה ר' א ד"ה הולידי

13. He'ir Yosef
R' Yosef Aryeh
Lurintz

יום סב

סימן סב

האיך

כלך

כדי שלג יאל מילטעה, וכ"ז שלין מיוו' נצנום טמי קוכומ,
ויעוין גאנטליי' קימן טעל"ט מומ כ"מ דכמוקוס שיט זיין
ואמליכנס קופטלייס חמיעץ ליטן טמליכל על קעניא טיש צמונע
טיש ממייס שלג יקלטן דטעליכיס, וויליכל קסוכא, זקניאן
טעל"ט חוט ט' מנטען גאנטליי' דנס חייניס ליטן מנוו
גאנטלא.

ויהלי עניינן דמלטער יט געאין דטלטט שמיטעל גראולס
נקימן מלע"ט ק"ק מ"ל מטה מיט לאגנולוי יען דמי זאכלס
קוכוס ובעטת גאנטיס מגנו לגנון וויה"כ פוקט גאנט טליין
לעריך געלוות ולפומט בגנון דטאנט מילטעה, יעו"ק, וויאט
געעה זומט קאנגען סיגור סרי קוקולס פטולס וויאט גאנפלא
טולטום, ופטיתט בגנון טיל עטיחת דאקווא, - ווילטולא
פעול דמלטער גען ציינט למול ציטזטם קוקולא, הילג גען
מעשייתה, [יעוין גאנטליי' סימן מלע"ט ס"ק י"ג, וויאט],
ויאס יודיס גאנטיס קודס סtag גען פפקה, סגס דמלטער
טוען גאנטיס קוקולא, מ"מ ודחייך נצנומת, דפנור
דמלטער קיינו ניצינט האטולס דאנטער פאצ'ו צען מדווו, הילג
גאנטיאת האטולס קוש כמו צהיר כל עטיחת האטולס קומלאז וויאט
מלטער מיג, וויה"כ נפקם עין צו טועל דמלטער גאנטער גאנט
לכין נפלא קולמו נאג, וכטאגר בגנון מפניא גאנטיס הוा
גאנפלא קוכומו, ומיליג ל"ט צו טועל דמלטער גאנטער גאנט
ולפומט בגנון כטאפקו טאנטיס, - וויאט זמי כמא דריכיס
לזהר לאלה עניאט טיל גען ער בעלה נדי דרכ' ברו, ומוקס הנטמי
למעין.

כ"ג ג"ה גאנטער, וחט עיין טעלס חיינט מילס לטעטט טז מזונ
ויאו גע יקיט מנטגען, להטטער דכמו טפיינט לאכטינט גאנטיס
טומיס וטנטונג לאטגען מנטגען ט"ז חיינט לאטגען מזון לאטגען
מאטומס, אטן יט למתק דטאנטער געט דלאטומיס סטך על הקוקוס
טילג מילס פטול, צהין מילס חיינט לאטומיס צאנטול קוקוס
ויאניא, וכל טמלטער דטעלטט דאקווא פטול מינא, וויה דמיינט
לאטגען נבריס וכטמות טיינו דטאנט עריל נ"ה צאנט טטולא,
הילג צוורת יאנטט קאולדס, וויאו חיינט פטולס גאנטום מה קינול
כליז טיולט לאטגען גאנטלא, וויה"כ יט לדון דמזונ טול מוקפם
גאנטיאת טטולא סטן דרכו לטזום קדווע גאנט מלך מגנו, ודנאל
ויאו מילן היינטס, וויאו קדרל יט לדון דלאטעלט מלוחול חיינט
וילג צו פטול דמלטער, וויאט זטעלטט ט"ז חיינט ליטן מזונ
לאטגען קוקולא, וויה"ה צאנטן באנט טה' חיינט ליטן מזונ
קוקולא, ויעוין צפמ"ג גאנטצעי' סימן מלע"ט ס"ק י"ג
דטאנט דלאטעלט מילר לkokoa טול וויא מילט חקיות, ונלהט
כלז זומט צאנטול טה' מגנט קזונע נקיל פטול, וויא
טפיינט מוקפם צאנט זילן צו קיוב, הילג גאנטיס דידן
טמלטעלט זומט מהדר לאטער, הו ככטום וכטמות צאנטיס
מעיקר דינט לאטגעטס קוקולא, ויעוין צאנט דיליכט טלמא
פ"ט חוט נ"ז אטאנט פ"ט גען צו חיינט תלינט לאטגעט חילו
גאנט טה' גאנט, עוד האקסט טס צאנטיקט טלמא דמי צאנט
טולטום צאנטער גאנט מפניא קוממא, מ"ט גע יט יטמאנט
לצונט קוקולא נטפה גאנטער, עי"ק, ולפאנט"מ כל טה' גאנט
גע מענטומות קוקולא זכיינט מילג מילג זילן לאטומיס גאנט
קוקולא גע מילג צאנטער גאנט עריל פטול דטאנט.

14. Rama
R. Moshe Isserles (1520-1572)

הגה (מו) (mag) ויעזר מאנטו (טו). כי שhortoa ישן בפסקה וירדו גאנטיס אין אדריך לשער בקדוי שאנטקלקל מטבשיל,
רבגשטים מוצחים קורי צער ליישן שם ויזבל לאצאת (מהריין). (מד) *זכל הפטטור קון הפסקה ואינו יוצא מיטט אינז
טאנט ערלו שקר ואין אלא (ו) (מה) *הקיוטות (הנימ פ"ז). וקשייזא מן הפסקה מטה גאנטיס אל יבעט וויאט. אלא
ויאא גאנטער, קאנט שטוזג כווע לרכו ושפכו על פניו (מהריין): ח (מו) וויאג שאיין מברכים על הפסקה

15. Mishna Berurah
R' Yisroel Meir Kagan- Chafetz Chaim
1838-1933

שיקיזהו קשייאור היום: (מד) ובכל הפטטור וכו'. בגין גאנטער. ופערטי
דיבי קאנטער נבראר לנטקון בפסקה תרומ, אין שם: (מה) הקיוטות. קל-טולקר
ביהו למי שרואה לאטקער בלטולקר בלטולקר זומט זיליך לאטגען גאנטער זומט
הטאנטער. וויאט לישב פטעה, ואטראך לאאל פטעה, וויאט ברקה לאטעה

16. Aruch Ha'Shulchan
R' Yechiel Michel Epstein
(1829-1908)

ט' ודבריו צורין ביאור ואב' במדינות החותם שמצוות שם זכרים בכל סוקות ולודוך במדינות הכותר שhookן גדול וכמעט מהגננות לישן שם נפטר את עסיטו לנטריו מן הסוכה אך העין כן הוא והותה אמורה תשכו בעין תזרו שתחיה הסוכה בכיתו ודריתו ורביר ידיע שהארם שעולה לו דירה חחש אשר הטקס היותר הגן ואם יהיה מוקם הבן ומקם שאטי הגן יברך בטקס ההגן אבל אם כל המקומות אינם הננים בהברחה לעשות לו דירה אך שודא וכמו כן בסוכה אם כל המקומות אינם הננים טפניהם או מפני הדק שחייב לעשות סוכה אין יכול אסמן כשבידך לבורר בכך שבקום זה שלט הרוח או געריך רע או זוכרים ופרעושים ובתקום אחר אינם נמצאים מוחיוב לעשות בטקס שאין נמצאים ואם עשה בזמנים שנמעאים לא יצא ידי חבעו דאן וה בעין תזרו ולכן אין לעשות סוכה ברחץ דאן אם עשה דירתו בחרץ אסמן בטיסטה גראת דסורה דעתך שיש להחש לננים שנגנו החפיצים פ"ט דרי דירה שיטול להבנין לbijת והרי גם בחזרות מזויים ננים וזה שבת רבי הרט"א ובתקום ודמיירא טפסים או שננים לא ייאיר ידי חבעו וזה בשים חשת שיפגע בעינויים כוה ודריא אינו ראוי לישן כל אבל לא מפני ניבת החפיצים:

יג ולכן ניעדר דהעיר הוא התעם הדאשון משומ צינה ברכות השגוניות שלנו רוב שנים הומן קר פאר בסוכות ואין לך מצטרע יותר מזה וכמה פעמים שאפשר להתנק כשיין שם ולבר זה כיוון דקייל' מצטרע פטור מן הסוכה כתמי' בס' תרים ולפי הסוכות שלו ברובא דרכבא בהברחה להצער בשינה בסוכה כמו שאנו רואין זה בהושם ומטעמא דטיעטה שלא יצטרע בשינה בהsocה ולכן נהנו להקל בו וס' אין נקראת שאינה רואה לשינה כתמי' בסעיף י"א ואין לך אינה רואה לשינה בסוכה י' על י' ומ' כיוון לרבותך יכול לישן שם כשרה ומי שבאות מצטרע באופן זה פטור ואמנם הירא את דבר ר' יהדר לישן בסוכה:

17. Meiri

[דף ג', ב'] **אע"פ** שאמרו מצטרע פטור מן הסוכה אין ראוי לאדם לצאת ממנה דרך הדירות ודרך מי שאינו קפיד על שאינו מקיים את המצוות אלא יוצא ממנה בהברחה ובדרך שכל הרואה כשהוא יוצא מכיר בו שהוא מוכרה על אף.

18. Halichos Shlomo
R' Shlomo Zalman Auerbach 1910-
1995

והගROL יותר ניח עיר צער משחו הו' הולך להקטני. תעיז שווי מהרש"ג חייא סי' ל"ג, 124. כן נסתפק רבינו על מה שמספרס (ראה מועז' חיא סי' פ"ח, וח"ח בהערות על הניל' רהנוהיע ברהנוהנסק) זיל נבנט פעם לטוכה, לבבורה אוורה תייח (זהו הנוריין ויברג'יל) שבא אללו, אע"פ שהוה הגורח'ע זיל באותה שעיה פטיר מן הסוכה מדין מצטרע, כאמור ראף שמלר מצית סוכה והrho פטור מ"מ ממצות הכנסת אורחים ובכdo התורה אינו פטור ומשום קר חוכה עליו להזות עמו בסוכה - האם היה עליו לבסר או לאו, חי כתיג. ועיין פמ"ז סי' תרדים מבאיין סקית שבתב רחולה שאין בו סבנה פטור מסוכה עצג דאי להנצל מצער, רמי'ם אינו יכול להן למ' לבור יצירט וכו'. 220, שם. 220. פסיקת והערות שבתאי' הטוכת אות כ"ט; וח"ח כתיג. ואולם אם הקושי אינו מוחמת עצם הרויר בפניהם אלא שוש שם אנשים המליעים עלוי על ישיבותו בסוכה (כמו שמצו לפעמיין בעל' תשובה וכו'). הזורה רבינו ועוד או אין זה עד הפטור מן הסוכה, מפוי שאין זה צער מוחמת עצם הישיבה בסוכת, אלא מוחמת קיום המצוות עין, ומסוג צער ביה אדרבה עליו להתחזק ואל יבוש מפוי